

Spelmansmusik

från

Bohuslän

Låtar

efter

Knut Teodor

Nilsson

Ingeborgsröd

**Låtar
från
Bohuslän
efter
Knut Teodor Nilsson
Ingeborgsröd**

Nedtecknade av

Torsten Nordander och Egon Ronnheden

Göteborgs Spelmansförbund

Innehåll:

Förord	10. Schottis
1. Trippvals	11. Nötte-Kalles schottis
2-3. Valser	12. Schottis
4. Trippvals	13. Polska - gammal visa
5. Gammal schottis	14-22. Polskor
6. Schottis - "Staren"	23-24. Mazurkor
7. Schottis _ "Jul på skeppet"	25-28. Polketter
8. Schottis	29. Polka - "Rige-Nils"
9. Friareschottis	30-32. Polketter

Vi fick för något år sedan genom Sven Augustssons förmedling en kassett med musik spelad av en för oss okänd spelman vid namn Knut Teodor Nilsson. Vi lyssnade och njöt och förundrades över den lätthet och variationsrikedom, som denne spelman visade i sitt spel.

Vi blev naturligtvis också nyfikna på vem denne spelman var. Sven Augustsson kunde berätta, att när han var fem år, gifte sig denne Nilsson med Svens äldsta syster. Bröllopet stod på Nilssons gård Ingeborgsröd, och dit anlände Albert Augustsson - Svens far och känd spelman - i Bovalls enda bil, en T-Ford.

Sven var full av förväntan, för nu skulle det bli kalas och musik hela natten. Men Sven minns inte bröllopet för musikens skull, för han fick vackert gå och lägga sig i bilen, när det blev dags för dans. Från logen kunde han ibland höra några toner från fiolerna, som Albert och hans måg trakterade natten igenom, så svetten lackade.

Sven spelade aldrig tillsammans med Knut Nilsson, men det måste ju finnas andra spelmän uppe i norra Bohuslän, som mindes honom.

Vid en spelträff med spelmän från Nordbohuslän fick vi kontakt med Mats och Göte Lundberg, som båda hade känt Knut och spelat med honom. Vi låter Göte Lundberg berätta:

”Spelmannen Knut Nilsson kom från den lilla gården Ingeborgsröd uppe i nordligaste delen av Bohuslän, på gränsen mellan socknarna Hogdal och Lommeland.

Knut var en genuin spelman av den gamla sorten och besatt även den (på den tiden) ovanliga egenskapen att vara en skicklig dansare. Han var yngst i en barnaskara på tio syskon. Hans far förärade samtliga smeknamn till det vanligaste namnet och Knut, som var yngst, fick följaktligen det något rojalistiska smeknamnet Knut den tionde.

Knut lärde sig spela tidigt, och hans musik blev av naturlig skäl influerad från Norge - betydligt mer än till exempel Artur Lundbergs, som hade en något annorlunda prägel. Dock intemer än att de båda, som var jämnåriga, spelade samman vid åtskilliga tillfällen.

Jag minns själv flera av dessa sammanträffanden och i synnerhet det besök hos honom, som tyvärr visade sig komma att bli det sista. Knut var på ett strålande humör och spelade villigt på sin fiol den ena låten efter den andra. En stor del av dessa låtar fick jag spela in, men han tyckte inte om att bandspelaren stod på när han berättade ”skräner”, dvs mer eller mindre trovärdiga historier.”

Göte Lundberg ger också en inblick i hur lusten att spela kan gripa en spelman och få honom att glömma både tid och rum: ”Mats Lundberg berättade en gång att Knut kom åkande på sin moped hem till Mats tidigt en morgon. Fiolen var naturligtvis med och huvudärendet var att få spela. Mats var ju inte heller senbedd i det avseendet, och båda spelade och spelade. Framåt eftermiddagen måste Mats, som då höll på med grisuppfödning, ut till grisarna för att ge dem mat. Den som hört och sett grisar vet, att dessa har lätt för att skrika för nästan ingenting, ävenså när de får mat. När Mats gick därute hörde han hela tiden Knut spela. Endast när grisarna skrek som allra värst lyckades de överrösta honom. När Mats kom in igen spelade Knut fortfarande.

Framåt kvällen hade Knuts fingrar blivit så stela och krumma, att han fick ta den andra handen till hjälp och bryta dem rätt igen. Då var det dags att åka hem. Tala om spelglädje!”

Ju mer vi lyssnade på Knut den tionde, desto mer ville vi instämma i Karl den tolfte ord: ”Detta ska hädanefter bli min musik!”

Vi beslöt oss att teckna ner låtarna på kassetten så noggrant som möjligt och att i notskriften dessutom försöka fånga så mycket som möjligt av Knuts spelsätt. Vi har därför mycket noga satt ut de bindningar han använde sig av, vilket ger så mycket av karaktären i hans spel. Variationer i notvärde och betoningar har vi också försöka få med.

Knut spelar snabbt och lätt, och för varje låt anges antal taktslag per minut uppmätt med metronom. Om någon tycker att det angivna tempot är för högt, så skall man veta, att Knut spelade ännu snabbare i sina yngre dagar.

Vi överlämnar detta spelhäfte med varm hand och önskar lycka till med låtarna. Vi har i notskrift försökt fånga en spelman och hans spelstil så nära som möjligt. Det som ej går att skriva ner - lättheten och luftigheten i spelet - får varje enskild spelman själv bestå med.

Lycka till

1. Trippvals

184

5

9

13

tr

3

3

1.

2.

2. Vals

176

7

14

21

28

32

1.

2.

3

3

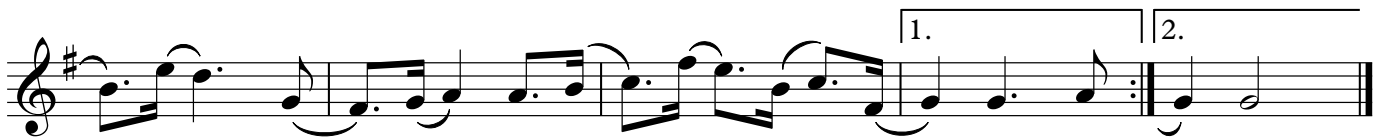
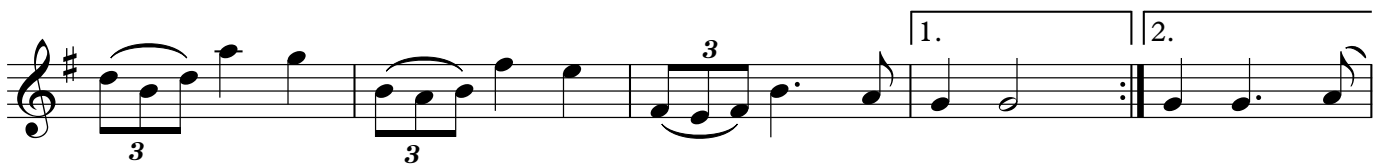
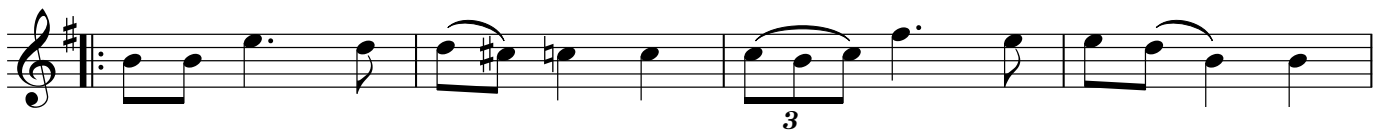
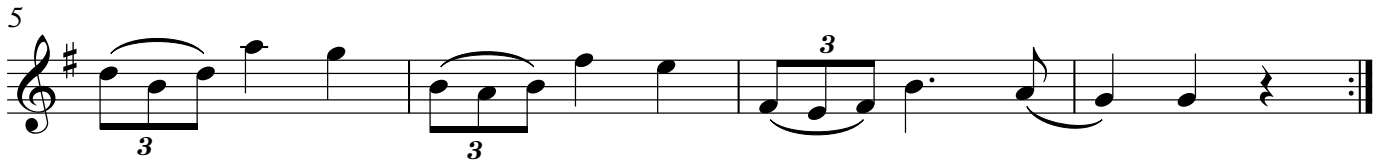
3

3

Fine

3. Vals

152

4. Trippvals

192

Musical staff 1: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 3/4 time signature. The staff contains the first five measures of the piece. Measure 1 is a repeat sign. Measures 2-5 contain a melody with a triplet of eighth notes in measure 3.

Musical staff 2: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 3/4 time signature. The staff contains measures 6-10. Measure 6 has a triplet of eighth notes. Measures 9-10 are a repeat sign with first and second endings.

Musical staff 3: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 3/4 time signature. The staff contains measures 11-14. Measures 11-14 consist of a continuous eighth-note melody.

Musical staff 4: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 3/4 time signature. The staff contains measures 15-19. Measures 15-18 are a continuous eighth-note melody. Measures 19-20 are a repeat sign with first and second endings.

5. Gammal schottis

88

5

9

13

tr

The image shows a musical score for a piece titled "5. Gammal schottis". The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It consists of four staves of music. The first staff begins at measure 88. The second staff begins at measure 5. The third staff begins at measure 9 and includes a trill (tr) in the final measure. The fourth staff begins at measure 13. The music is characterized by a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, and includes various articulations such as slurs and accents.

6. Schottis - 'Staren'

80

Musical staff 1: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents.

5

Musical staff 2: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents. It includes first and second endings.

10

Musical staff 3: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents.

14

Musical staff 4: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents. It includes first and second endings.

(gliss)

19

Musical staff 5: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents. It includes a glissando marking.

(gliss)

23

Musical staff 6: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents. It includes a glissando marking and first and second endings.

28

Musical staff 7: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents.

gliss

32

Musical staff 8: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes with slurs and accents. It includes a glissando marking and first and second endings.

7. Schottis - 'Jul på skeppet'

84

5

10

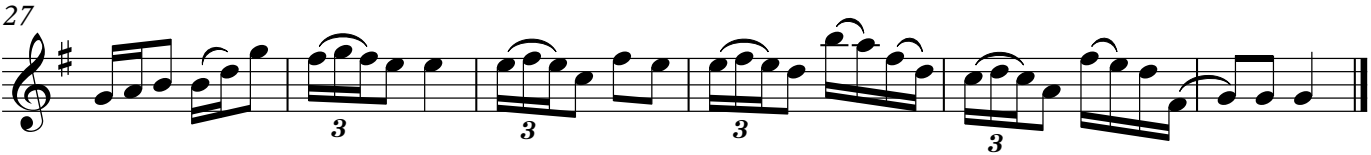
15

tr

1. 2.

8. Schottis

88

9. Friareschottis

92

5

9

13

3

3

3

1.

2.

Detailed description: The image shows a musical score for a piece titled '9. Friareschottis'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It consists of four staves of music. The first staff begins at measure 92. The second staff starts at measure 5. The third staff starts at measure 9 and includes two triplets marked with a '3' below them. The fourth staff starts at measure 13 and includes three triplets marked with a '3' below them, followed by a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

10. Schottis

80

5

10

14

19

23

3

1.

2.

3

3

1.

2.

11. Nöttekalles schottis

84

5

10

14

1.

2.

3

3

1.

2.

12. Schottis

92

5

10

14

1. 2.

3 3 3

1. 2.

3 3

Detailed description: This image shows a musical score for a piece titled "12. Schottis". The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. It consists of four staves of music. The first staff begins at measure 92 and contains a repeat sign followed by a melodic line. The second staff starts at measure 5 and includes a first ending bracket (1.) and a second ending bracket (2.). The third staff starts at measure 10 and features three triplet markings (3) under groups of notes. The fourth staff starts at measure 14 and also includes first and second ending brackets (1. and 2.) and triplet markings (3). The piece concludes with a final double bar line.

13. Polska - 'Gammal visa'

144

5

9

14

14. Polska

160

5

9 (.....)

13 (.....)

(.....) bordun på a (a-strängen)

15. Polska

152

16. Polska

160

5

10

14

3

1.

2.

3

3

3

1.

2.

17. Polska

160 *accel.*

5

10

14

18. Polska

160

19. Polska

152

5

10

14

3

3

3

3

3

3

1.

2.

3

1.

2.

3

Detailed description: This image shows the first four staves of a musical score for a piece titled '19. Polska'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 3/4. The first staff begins at measure 152 and contains six measures of music, ending with three triplets. The second staff starts at measure 5 and contains five measures, ending with a first and second ending bracket. The third staff starts at measure 10 and contains five measures, featuring four triplets and ending with a triplet. The fourth staff starts at measure 14 and contains five measures, ending with a first and second ending bracket and a triplet. The notation includes various note values (eighths, sixteenths, and quarter notes), rests, and articulation marks.

20. Polska

160

5

9

13

21. Polska

160

22. Polska

160

3

5

1.

2.

10

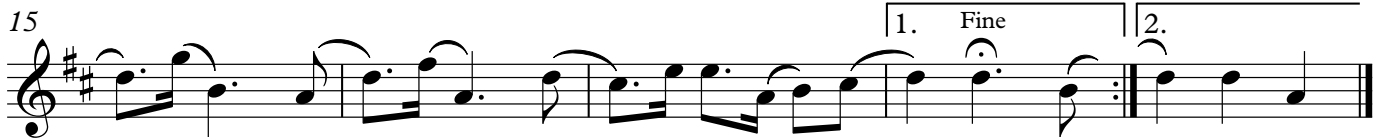
14

1.

2.

23. Mazurka

160

24. Mazurka

168

5

9

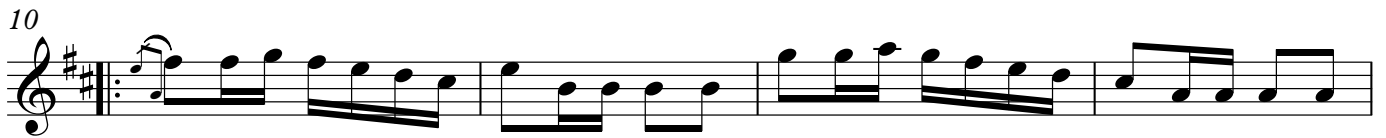

13

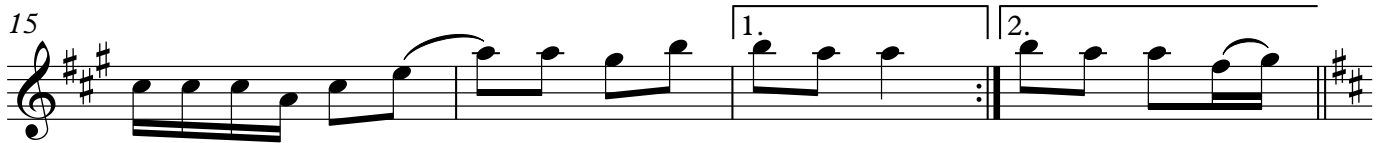
25. Polkett

108

26. Polkett

116

27. Polkett

126

28. Polkett

126

5

9

13

18

22

26

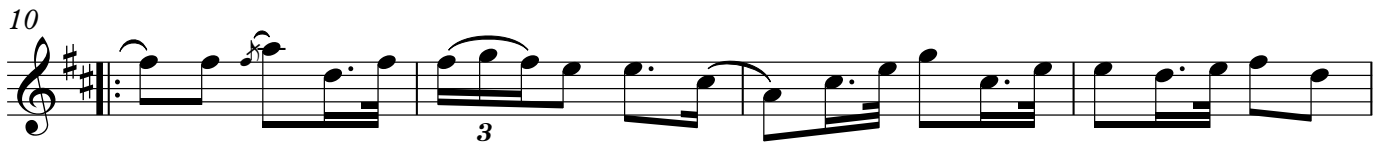
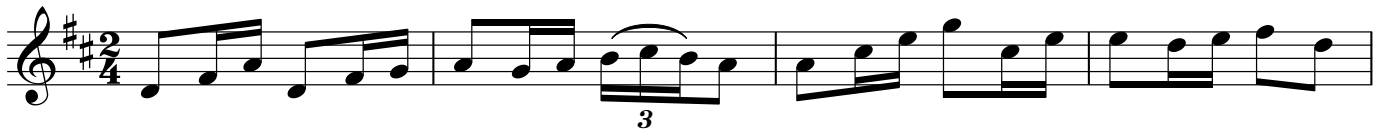
31

1. 2.

1. 2.

29. Polka - 'Rige Nils'

116

30. Polkett

120

5

9

13

31. Polkett

120

32. Polkett

108

